

הלכות ציצית – יב

ציצית בלילה

שוע"ר סי' יח

א לילה לאו זמן ציצית הוא, שנאמר וראיתם אותו וגו', **פרט לכסות לילה**.

ב יש אומרים שלא מיעט הכתוב אלא כסות שאינו בראיה בשעת לבישה, ולכן **כל מה ששובש בלילה**, אפילו הוא כסות המיוחד ליום, פטור. אבל כל מה ששובש ביום, אפילו הוא כסות המיוחד ללילה, חייב להטיל בו ציצית קודם שילבשנו, מפני שישנו בראיה בשעת לבישה. ויש אומרים שלא מיעט הכתוב אלא **כסות המיוחד ללילה**, שאותו כסות הוא פטור אפילו אם לובשו ביום, כיון שמתחלה לא נעשה אלא ללובשו בעת שאינו ראוי לראיה. אבל כסות המיוחד ליום, או המיוחד ליום ולילה, חייב בציצית, אף אם לובשו בלילה, ויברך עליו, כיון שנעשה ללובשו בעת שראוי לראיה. ומאחר שלא נתברר לנו הלכה כדברי מי, יש להחמיר באיסורי תורה כחומרות ב' הסברות.

ג מי שהיה לבוש טלית גדול מבעוד יום, צריך **לפושטו מעליו כשמתחילין ברכו**, מאחר דעכשיו אין לובשים את הטלית אלא לשם מצות ציצית, ואם יהיה עליו הטלית בלילה יהיה נראה כאלו הוא סובר דלילה זמן ציצית הוא. אבל **בליל יום הכפורים**, הכל נוהגין להתעטף בטלית גדול, ולברך עליו מבעוד יום, ואין מסירין אותו בלילה, מפני שהדבר ידוע שאין לובשים אותו לשם מצות ציצית, אלא כדי להדמות למלאכים לובשים לבנים ומתעטפים לבנים.

ד כל העובר לפני התיבה, אפילו לומר סליחות ותחנונים, צריך להתעטף בטלית גדול מפני כבוד הציבור, ואפילו לומר קדיש יתום יש מי שאומר שצריך להתעטף, ולכן מותרים להתעטף אפילו בלילה, דהדבר ידוע שאין מתכוונים לשם מצות ציצית אלא מפני כבוד הציבור.

ה סדינים וכרים, אף על פי שאדם ישן בהם לפעמים ביום, כיון שעיקרם לא נעשה אלא בשביל הלילה, לכן נקראים כסות לילה ופטורין מן הציצית. ולדברי האומרים כסות לילה חייב בציצית אם לובשו ביום, צריך להטיל הציצית לסדינים וכרים, שהרי אדם ישן בהם בבוקר. ואעפ"כ המנהג פשוט שלא להטיל בהם ציצית כלל, בין שהם של צמר בין שהם של פשתן, מפני שיש אומרים שלא חייבה תורה אלא אותן בגדים שאדם מתכסה בהן דרך לבישה, שנאמר אשר תכסה בה, אבל דרך הצעה, כגון סדינים וכרים, אינן נקראים כסות כלל. ומכל מקום כיון שיש חולקין על סברא זו, לכן **אם הסדינים או הכר של צמר, יעשה קרן אחת עגולה** כדי לפטור מן הציצית לדברי הכל.

פסקי הסודר סוף הלכות ציצית

והמדקדקים נוהגין לישן בטלית קטן כדי שאם יישן על היום לא יהיה ערום בלא מצות ... וכן על פי הסוד יש מצוה בלבישת טלית קטן גם בלילה.

וכן המכסה (שקורין קאלדרי"ע) שמתכסין בו כשישן ביום, אף אם עיקרו מיוחד ללילה, יש לעשות בו **קרן אחת עגולה** לפטור מציצית לדברי הכל.

פס"ד צמח צדק ג, ב

שיש לזהר לישן בלילה בט"ק המיוחד ליום ולילה, כיון שי"ל שעי"ז מקיים מצות ציצית גם בלילה.

יומן ז' אד"ר תרע"ו, רוטטוב

ביומן ז' אד"ר תרע"ו, הנדפס ב"מבית הגנזים" ע' לו (הנה כ"ק אאמו"ר הרה"ק שליט"א מסתפר (שערט-זיך) עם מכונה עשוי לכך, ולפעמים הנני מספרו עם מכונה, ומה נפלאתי בהביטי כי הסדין אשר נתן לו להתעטף בה מבלי להתגאל בהשערות שישתפרו, וטרם הלבישו זאת, **חתך אחד מקצות הסדין, ועשאהו עגול**. והכוונה מובנה, שלא יהי בגד של ד' כנפות ויתחייב בציצית. ועתה הותרף לי הקושי מדוע בבואו להאטעל אינו מתכסה עם הקאלדרעס שלהם.

ס' המנהגים – חב"ד ע' 69

תפלת מעריב והבדלה [במוצאי יוה"כ] בקיטעל וטלית, אבל בכובע (ולא ביארמולקע) והטלית על הכתפים (ומובן על פי מש"כ בשער הכוונות ש"ו תפלת מנחה ד"א: אם היי רואה (האריז"ל) שכבר שקעה החמה היי מוריד הטלית בין כתפיו משום דלילה לאו זמן ציצית הוא, וכשהוא בין כתפיו אין חשש אם הוא לילה...).

אגרות קודש חט"ז אגרת ה'תתעו

דאס אויבען געזאגטע באציהט זיך נאר אויף מנחה און מעריב, אבער ניט צו סליחות, וואס צו סליחות איז מען זיך נוהג אומעדום, אז דער ש"ץ זאגט סליחות באם עמוד אנגעטאן אין א טלית.

אגרות-קודש חט"ז אגרת ד'תתעז

ובאם אי אפשר בדרכי נועם ושלום להחזיק מנהגנו ... דאין הש"ץ מתעטף בטלית לתפלת מנחה וכו', בטח יעלה בידו לפעול אשר הש"ץ יוריד הטלית על כתפיו ולא שיהי על ראשו.